

[Statsministeren.]

Se, i medfør af hjemmestyreordningen er forsvar et rigsansliggende og falder for så vidt uden for det færøske hjemmestyres selvstændige kompetence. En ændring i dette forhold måtte formentlig forudsætte en ændring i hjemmestyreloven og dermed en ændring af Færøernes stilling inden for riget. Man har imidlertid fra danske myndigheders side stedse været indstillet på at tage vidtgående hensyn til færøske synspunkter også på dette område, og det vil fortsat være tilfældet.

Så vil jeg gerne sige til hr. Kjær Rasmussen i øvrigt, at de militære installationer, som findes på Færøerne, er af meget begrænset omfang. Det samlede personel, hvoraf en del er civile færinges, overstiger ikke 200 mand. De i lagtingets resolution omhandlede installationer — det drejer sig om loranstationen på Ejde og radarstationen på Sodnfelli — har væsentlige civile opgaver, der bidrager til en større sikkerhed for såvel besejlingen som beflyvningen af det færøske område. Loranstationen er helt civil, mens der på radarstationen forefindes håndvåben til bevogtningsopgaver. Loranstationen er et led i et radionavigationssystem, som står til rådighed for alle skibe og fly til brug ved besejling eller beflyvning af det nordatlantiske område. Radarstationen er oprettet som led i kæden af radarvarslingsstationer. Stationen yder desuden navigatorisk assistance til civile fly, som beflyver Grønland og Færøerne. Flyvestationen deltager ligeledes i sø- og luftredningstjenesten i samarbejde med redningscentralerne i Keflavik og Torshavn.

Herudover findes på Færøerne af militære stationer Færøernes kommando, der oprettedes efter 2. verdenskrig med henblik på ledelse af og støtte til søværnets inspektion og redningstjeneste i færøske farvande, en tjeneste, der er af væsentlig betydning for færøske interesser.

Kjær Rasmussen: Statsministeren ville ikke kommentere de bemærkninger, jeg kom med i første omgang, og lad mig da sige, at det havde jeg egentlig heller ikke ventet, for jeg tror såmænd slet ikke, statsministeren aner noget som helst om, hvad den dér loranstation egentlig bruges til. Men nu ved

statsministeren det — i hvert fald håber jeg på, at jeg har gjort statsministeren nysgerrig efter virkelig at få at vide, hvad det er, det drejer sig om. Derfor synes jeg, det er på tide, at Danmark holder op med at optræde som en kolonimagt over for Færøerne.

Så siger statsministeren, at ifølge hjemmestyreloven er militære eller forsvarsmæssige anliggender et rigsansliggende; sådan forstod jeg det. Her tror jeg ikke der er overensstemmelse mellem det, statsministeren siger nu, og det, det daværende færøske medlem Poul Niclasen sagde i folketinget i 1949, da han gjorde gældende, at efter hjemmestyreloven skal rigslove, der vedrører lokale færøske forhold, forelægges det færøske hjemmestyre til betænkning, forinden disse love sættes i kraft for øerne, og på samme måde forholder det sig med traktater. Endelig sagde han, at han ville have fundet det rigtigt, om øernes lagting var blevet orienteret, inden man bandt Færøerne til NATO.

Jeg beklager meget, at der ikke kom et positivt svar på mit spørgsmål gående ud på, at man ville fjerne militæret fra Færøerne. Det vil man altså ikke.

Statsministeren (Hilmar Baunsgaard): Jeg er ked af endnu en gang at få bekræftet, at det ærede medlem hr. Kjær Rasmussen har helt andre motiver end dem, han angiver som begrundelse, når han stiller spørgsmål her i tinget. Hvis det ikke var tilfældet, ville det ærede medlem ikke have brugt den vending, at vi skulle holde op med at være kolonimagt.

Hvis han i det hele taget havde nogen trang til at sætte sig ind i tingene, ville han vide, at jeg har svaret Færøerne under Nordisk Råds møde, som der er svaret gentagne gange fra dansk side, at ønsker de ansvarlige myndigheder på Færøerne nogen ændring i hjemmestyreloven, kan de rette anmodning om det til Danmark, og en sådan anmodning vil aldrig blive afvist. Men den slags saglige oplysninger interesserer ikke det ærede medlem.

Så vil jeg endelig sige — ikke så meget til hr. Kjær Rasmussen, men til folk, der måtte interessere sig for forholdet mellem Færøerne og Danmark — at man bør læse hjemmestyrelovens § 6; så vil man få et svar på